

Իմ առաջին հոգսն եղաւ մեր վրանը կազմել մի յարմար տեղում, որ ուխտաւորները հանգստանան: Մարգարիտը եւ Խաթունը շատ յոգնած էին. նրանք հէնց որ տեղ հասան, դիակի պէս վայր ընկան: Մարօի հպարտութիւնը թոյլ չէր տալիս ցոյց տալ իր յոգնածութիւնը, նա օգնում էր ինձ վրանը կանգնելու միջոցին եւ ծիծաղում էր Մարգարիտի վրայ: Փոքրիկ Սալբին իր աւանակից իջնելուն պէս, վազեց դէպի վանքը, ասելով.

– Եշ գնում եմ աշոածաճինը տեշնեմ:

Համաձայն Մարօի ցանկութեան, ես վրանը կազմեցի մի երեւելի տեղում: Քառորդ ժամից յետոյ ամէն ինչ սարքած էր :

Սուրբ Տիրամօր վանքը գտնուում էր Վանայ ծովակի ափին, Լիմ անապատի հանդէպ, Կորդոաց լեռների մէջ: Հայաստանի վանքերից համարեա ամէն մէկը սեփականել է մի առանձին հրաշագործ զօրութիւն, եւ ժողովրդի մէջ հռչակուած է որպէս այս եւ այն բժշկութիւնների մասնագետ: Կորդոաց երկրի սուրբ Աստուածամայրը նշանաւոր էր որպէս բորոտութեան, քոստութեան եւ տեսակ-տեսակ խոցերի բժշկող: Նա ոչ միայն սրբում էր յուսով իր դուռը դիմող ուխտաւորներին յիշեալ ախտերից, այլ բոլորովին առողջ մարգերի մէջ պատճառում էր նոյն ախտերը, եթէ նրանք բարկացնէին իրան, եթէ անհնազանդ կը գտնուէին դէպի իր վանականները, եւ կամ չէին լրացնի նրանց պահանջները: Այս պատճառով, ժողովրդի մէջ բորոտութիւնը, քոստութիւնը, մի քանի տեսակ խոցեր եւ կերցաւը՝ կոչուում էին «Տիրամօր եարա», այսինքն՝ Տիրամօր վերք կամ խոցեր, որոնք յայտնուում են որպէս պատիժ մարդիկների յանցանքի համար աստուածամօր կողմից:

Կորդոաց երկրի Աստուածամայրը խստասիրտ էր եւ վրեժխնդիր: Նրա բարկութիւնը մարդիկներից անցնում էր եւ անասունների վրայ: Ընտանի կենդանիներից ամէն պիսակաւորը համարում էր նրա վանքին նոհրական, որովհետեւ սուրբ տիրամայրը դրել էր նրա վրայ իր «նշանը»: Տերն իրաւունք չունէր իր պետքերի համար գործածել իր կովը, եզը, գոմէշը, ձին եւ այլ չորքոտանիս, եթէ նրանց վրայ գտնուում էր «տիրամօր նշանը», որը մի ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ մի քանի պիսակներ անասունի մարմնի որեւիցէ տեղում: Նա կամ պետք է ինքն իր անասունը ուղարկեր վանքը, եւ կամ սպասեր, մինչեւ վանքի «մղոսիքը» գային եւ տանէին: Ամէն տարի վանքի «մղոսիքը» պտտում էին գաւառներում եւ հաւաքում էին այսպիսի անասուններ: Ոչ մի հայ իրաւունք չունէր գնել կամ վաճառել նրանց, որովհետեւ վանքի սեփականութիւն էին:

Վանքի մօտ կար մի գիւղ, որ կոչուում էր «Վանքի գիւղ»։ Նրա բնակիչները բոլորովին ծոյլ եւ տխմար մարդիկ էին, ուրիշ պարապմունք չունէին,